

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl soudcem JUDr. Simonou Pittermannovou ve věci

žalobce: **Ing. Lee Louda**
sídlem Vodičkova 41, 110 00 Praha 1
insolvenční správce dlužníka: OKD, a.s., IČO 26863154
sídlem Stonavská 2179, 735 06 Karviná, Doly,
zastoupený advokátem JUDr. Dušanem Dvořákem
sídlem Hlinky 505/118, 603 00 Brno

proti
žalované: **Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky**
IČO 47114304
sídlem Vinohradská 2577/178, 130 00 Praha 3

o odpůrcí žalobě

takto:

I. Návrh, aby soud určil, že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 56 058 Kč dne 19. 5. 2016 z bankovního účtu Dlužníka OKD, a.s., IČ: 268 63 154, se sídlem Stonavská 2179, Doly, Karviná, PSČ 735 06, č. ú. 1727047349/0800 na účet žalované č. ú. 000000-0004220422/0300, je vůči věřitelům Dlužníka neúčinné; žalované se ukládá zaplatit žalobci do majetkové podstaty Dlužníka do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku částku 56 058 Kč, **se zamítá**.

II. Návrh, aby soud určil, že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 18 017 Kč dne 19. 5. 2016 z bankovního účtu Dlužníka OKD, a.s., IČ: 268 63 154, se sídlem Stonavská 2179, Doly, Karviná, PSČ 735 06, č. ú. 1686578329/0800 na účet žalované č. ú. 000000-0004220422/0300, je vůči věřitelům Dlužníka neúčinné; žalované se ukládá zaplatit žalobci do majetkové podstaty Dlužníka do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku částku 18 017 Kč, **se zamítá**.

III. Návrh, aby soud určil, že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 13 425 Kč dne 19. 5. 2016 z bankovního účtu Dlužníka OKD, a.s., IČ: 268 63 154, se sídlem Stonavská 2179, Doly, Karviná, PSČ 735 06, č. ú. 5647022/0800 na účet žalované č. ú. 000000-0004220422/0300, je vůči věřitelům Dlužníka neúčinné; žalované se ukládá zaplatit žalobci do majetkové podstaty Dlužníka do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku částku 13 425 Kč, **se zamítá**.

IV. Návrh, aby soud určil, že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 15 304 Kč dne 19. 5. 2016 z bankovního účtu Dlužníka OKD, a.s., IČ: 268 63 154, se sídlem Stonavská 2179, Doly, Karviná, PSČ 735 06, č. ú. 1650748349/0800 na účet žalované č. ú. 000000-0004220422/0300, je vůči věřitelům Dlužníka neúčinné; žalované se ukládá zaplatit žalobci do majetkové podstaty Dlužníka do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku částku 15 304 Kč, **se zamítá**.

V. Návrh, aby soud určil, že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 45 651 Kč dne 19. 5. 2016 z bankovního účtu Dlužníka OKD, a.s., IČ: 268 63 154, se sídlem Stonavská 2179, Doly, Karviná, PSČ 735 06, č. ú. 1641387369/0800 na účet žalované č. ú. 000000-0004220422/0300, je vůči věřitelům Dlužníka neúčinné; žalované se ukládá zaplatit žalobci do majetkové podstaty Dlužníka do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku částku 45 651 Kč, **se zamítá**.

VI. Návrh, aby soud určil, že poskytnutí peněžitého plnění ve výši 48 189 Kč dne 19. 5. 2016 z bankovního účtu Dlužníka OKD, a.s., IČ: 268 63 154, se sídlem Stonavská 2179, Doly, Karviná, PSČ 735 06, č. ú. 1720679319/0800 na účet žalované č. ú. 000000-0004220422/0300, je vůči věřitelům Dlužníka neúčinné; žalované se ukládá zaplatit žalobci do majetkové podstaty Dlužníka do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku částku 48 189 Kč, **se zamítá**.

VII. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou ze dne 5. 5. 2017 se žalobce domáhal, aby soud určil, že poskytnutí peněžitých plnění dne 19. 5. 2016 v celkové výši 196 644 Kč z bankovních účtů dlužníka OKD, a.s. (dále jen

„dlužník“) na účet žalované je vůči věřitelům dlužníka neúčinné. Žalobce se také domáhal, aby byla žalované uložena povinnost zaplatit žalobci do majetkové podstaty dlužníka částku v celkové výši 196 644 Kč.

2. Žalobce tvrdil, že dlužník po zahájení insolvenčního řízení zaplatil žalované pojistné zdravotního pojištění za své zaměstnance za období měsíce dubna 2016 v rozporu s ust. § 111 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon - dále jen „insolvenční zákon“). Žalobce se domnívá, že je bezvýznamné, o jakou část pojistného se jednalo a zda byla zaměstnancům dlužníka vyplacena mzda. Zaplacené finanční prostředky dlužníka byly v majetkové podstatě a dlužník s nimi mohl nakládat. Ze zákona nevyplývá, že by tyto peněžní prostředky nebyly majetkem dlužníka nebo že by je dlužník měl vést mimo své ostatní peněžní prostředky. Samotné peněžní prostředky dlužníka určené na mzdy jsou až do okamžiku jejich připsání na účet zaměstnance majetkem zaměstnavatele. V této souvislosti žalobce odkázal na judikaturu Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 35 Odo 801/2002, 21 Cdo 1219/2006, 29 Odo 1005/2003. Pokud by dlužník pojistné neuhradil, nedopustil by se trestného činu neodvedení pojistného dle ust. § 241 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku (dále jen „trestní zákoník“), neboť by jednal v souladu s ust. § 111 insolvenčního zákona, nejednal by protiprávně. V daném případě se rovněž nejedná o žádnou z výjimek zakotvených v ust. § 111 odst. 2 insolvenčního zákona. Okolnost, že splatnost pohledávky skončila dne 20. 5. 2016 neznamená, že by se jednalo o pohledávku za majetkovou podstatou, neboť splatnost pohledávky běžela již od 1. 5. 2016 a pohledávka nevznikla po rozhodnutí o úpadku dlužníka. Žalobce ve svém vyjádření dále odkázal na rozhodnutí Vrchního soudu v Praze sp.zn. 102 VSPH 853/2016 a sp.zn. 104 VSPH 791/2016, která se zabývala totožnou věcí a kde soud dospěl k závěru, že právní úkony jsou neúčinné dle ust. § 111 insolvenčního zákona.
3. Žalovaná postavila svou obranu na tvrzení, že předmětné platby odpovídají výši 4,5 % z vyměřovacího základu a představují část pojistného, které je povinen hradit zaměstnanec. Toto pojistné za zaměstnance odvádí zaměstnavatel srážkou z jejich hrubé mzdy. Nejedná se tak o finanční prostředky zaměstnavatele, které by patřily do majetkové podstaty dlužníka. Pokud by dlužník neodvedl tuto část pojistného zdravotní pojišťovně, dopustil by se trestného činu neodvedení pojistného dle ust. § 241 trestního zákoníku. Právní úkony dlužníka nejsou neúčinné také z důvodu, že se jedná o výjimku zakotvenou v ust. § 111 odst. 2 insolvenčního zákona. Rozsudky Vrchního soudu v Praze citované žalobce se týkaly odlišné situace, kdy nebyla zaměstnancům dlužníka vyplacena mzda, ale pojistné bylo odvedeno. Lhůta splatnosti pojistného za měsíc duben navíc uplynula až dne 20. 5. 2016, po rozhodnutí o úpadku dlužníka, proto je možné pohledávky považovat za pohledávky za podstatou.
4. Soud provedl důkaz insolvenčním spisem Krajského soudu v Ostravě vedeným pod sp. zn. KSOS 25 INS 10525/2016:
 - Krajský soud v Ostravě (dále jen „insolvenční soud“) dne 3. 5. 2016 zahájil insolvenční řízení ve věci zdejšího dlužníka (zjištěno z vyhlášky ze dne 3. 5. 2016 č.j. KSOS 25 INS 10525/2016 – A2).
 - Dne 9. 5. 2016 insolvenční soud zjistil úpadek dlužníka a insolvenčním správcem ustanovil žalobce (zjištěno z usnesení ze dne 9. 5. 2016 č.j. KSOS 25 INS 10525/2016-A19).

- Dne 12. 8. 2016 insolvenční soud potvrdil usnesení schůze věřitelů ze dne 11. 8. 2016, kterým byla povolena reorganizace dlužníka (zjištěno z usnesení ze dne 12. 8. 2016 č.j. KSOS 25 INS 10525/2016-B181).
5. Soudu je z jeho úřední činnosti známo, že předmětná odpůřčí žaloba byla soudu doručena dne 9. 5. 2017, insolvenční řízení dlužníka dosud trvá a úpadek dlužníka je řešen reorganizací.
6. Soud z nesporných skutkových tvrzení účastníků zjistil:
- Dlužník uhradil po zahájení insolvenčního řízení následující částky jakožto pojistné zdravotního pojištění za své zaměstnance za období měsíce dubna 2016: (i) platba ve výši 56 058 Kč, jež byla dne 19. 5. 2016 převedena z bankovního účtu dlužníka č. 1727047349/0800 na bankovní účet žalované č. 000000-0004220422/0300; (ii) platba ve výši 18 017 Kč, jež byla dne 19. 5. 2016 převedena z bankovního účtu dlužníka č. 1686578329/0800 na bankovní účet žalované č. 000000-0004220422/0300; (iii) platba ve výši 13 425 Kč, jež byla dne 19. 5. 2016 převedena z bankovního účtu dlužníka č. 5647022/0800 na bankovní účet žalované č. 000000-0004220422/0300; (iv) platba ve výši 15 304 Kč, jež byla dne 19. 5. 2016 převedena z bankovního účtu dlužníka č. 1650748349/0800 na bankovní účet žalované č. 000000-0004220422/0300; (v) platba ve výši 45 651 Kč, jež byla dne 19. 5. 2016 převedena z bankovního účtu dlužníka č. 1641387369/0800 na bankovní účet žalované č. 000000-0004220422/0300; (vi) platba ve výši 48 189 Kč, jež byla dne 19. 5. 2016 převedena z bankovního účtu dlužníka č. 1720679319/0800 na bankovní účet žalované č. 000000-0004220422/0300. Celkem dlužník poukázal na účet žalované částku ve výši 196 644 Kč. Tato částka představuje 4,5 % z vyměřovacího základu a jedná se o pojistné, které je povinen hradit zaměstnanec a zaměstnavatel toto pojistné odvádí pojišťovně srážkou z hrubé mzdy zaměstnance. Zaměstnancům dlužníka byly za období měsíce dubna 2016 vyplaceny mzdy.
7. Soud neprovedl důkaz výpisy z účtů dlužníka navrhované žalobcem, neboť mezi účastníky řízení bylo nesporné, že dlužník poukázal na účet žalované dne 19. 5. 2016 předmětné částky jako pojistné hrazené zaměstnanci podle ust. § 5 odst. 1 věta druhá zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění (dále jen „ZPVZP“). Soud také neprovedl důkaz přihláškou pohledávky žalované č. P311 včetně příloh navrhovaný žalovanou, a to z důvodu jeho nadbytečnosti, neboť důkazy nezbytné pro rozhodnutí sporu byly prokázány.
8. Z výše provedeného dokazování dospěl soud k tomuto skutkovému závěru:
- Dlužník na bankovní účty žalované poukázal dne 19. 5. 2016 finanční prostředky v celkové výši 196 644 Kč představující pojistné za měsíc duben 2016, které byli povinni hradit zaměstnanci dlužníka. Dlužník pojistné odvedl žalované za zaměstnance srážkou z jejich hrubé mzdy a mzdu vyplatil zaměstnancům. Dne 3. 5. 2016 bylo zahájeno insolvenční řízení dlužníka, žalobce byl ustanoven insolvenčním správcem. Úpadek dlužníka byl insolvenčním soudem zjištěn dne 9. 5. 2016 a dne 12. 8. 2016 bylo soudem potvrzeno usnesení schůze věřitelů, kterým byla povolena reorganizace dlužníka. Předmětná odpůřčí žaloba byla podána u soudu dne 9. 5. 2017.
9. Na zjištěný skutkový stav navázal soud právním hodnocením.
10. K přípustnosti žaloby:

Podle ust. § 239 insolvenčního zákona odporovat právním úkonům dlužníka může v insolvenčním řízení pouze insolvenční správce, i když nejde o osobu s dispozičními oprávněními, a to odpůřčí žalobou podanou proti osobám, které mají povinnost vydat dlužníkovo plnění z neúčinných právních úkonů do majetkové podstaty (odst. 1 věta první). Insolvenční správce může podat odpůřčí žalobu ve lhůtě 1 roku ode dne, kdy nastaly účinky rozhodnutí o úpadku. Nepodá-li ji v této lhůtě, odpůřčí nárok zanikne (odst. 3).

12. Odpůřčí žaloba byla insolvenčním správcem dlužníka jako osobou oprávněnou podána dne 9. 5. 2017, tedy ve lhůtě jednoho roku od zjištění úpadku dlužníka dne 9. 5. 2016 v souladu s ust. § 239 odst. 1 věta první a odst. 3 insolvenčního zákona. Žaloba je přípustná.

13. K neúčinnosti plateb pojistného zdravotního pojištění ze mzdy zaměstnanců:

Předpokladem pro případné určení neúčinnosti právních úkonů dlužníka je skutečnost, že právní úkony jsou platné. Soud vždy posoudí platnost právních úkonů z úřední povinnosti jako předběžnou otázku. Platnost právních úkonů dlužníka představujících odvod pojistného na účet žalované dne 19. 5. 2016 posoudil soud podle ustanovení zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku a dospěl k závěru, že předmětné právní úkony dlužníka jsou platné. Soud se dále zabýval případnou neúčinností právních úkonů.

14. Podle ust. § 111 insolvenčního zákona nerozhodne-li insolvenční soud jinak, je dlužník povinen zdržet se od okamžiku, kdy nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, nakládání s majetkovou podstatou a s majetkem, který do ní může náležet, pokud by mělo jít o podstatné změny ve skladbě, využití nebo určení tohoto majetku anebo o jeho nikoli zanedbatelné zmenšení. Peněžité závazky vzniklé před zahájením insolvenčního řízení je dlužník oprávněn plnit jen v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem (odst. 1). Omezení podle odstavce 1 se netýká úkonů nutných ke splnění povinností stanovených zvláštními právními předpisy, k provozování podniku v rámci obvyklého hospodaření, k odvrácení hrozící škody, k plnění zákonné vyživovací povinnosti a ke splnění procesních sankcí. Dále se omezení podle odstavce 1 nevztahuje na uspokojování pohledávek za majetkovou podstatou (§ 168) a pohledávek jim postavených na roveň (§ 169); tyto pohledávky se uspokojují v termínech splatnosti, je-li to podle stavu majetkové podstaty možné (odst. 2). Právní úkony, které dlužník učinil v rozporu s omezeními stanovenými v důsledku účinků spojených se zahájením insolvenčního řízení, jsou vůči věřitelům neúčinné, ledaže si k nim dlužník nebo jeho věřitel předem vyžádal souhlas insolvenčního soudu (odst. 3).
15. Podle ust. § 235 insolvenčního zákona jsou neúčinnými právní úkony, kterými dlužník zkracuje možnost uspokojení věřitelů nebo zvýhodňuje některé věřitele na úkor jiných. Za právní úkon se považuje též dlužníkovo opomenutí (odst. 1). Neúčinnost dlužnických právních úkonů, včetně těch, které tento zákon označuje za neúčinné a které dlužník učinil poté, co nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, se zakládá rozhodnutím insolvenčního soudu o žalobě insolvenčního správce, kterou bylo odporováno dlužnickým právním úkonům (dále jen „odpůřčí žaloba“), není-li dále stanoveno jinak (odst. 2).
16. Zneužití dispoziční volnosti dlužníka představující jeho činnost poškozující jeho věřitele tím, že jim nynější úpadce – dlužník odňal možnost uspokojit se z jeho majetku, ať už tím, že se zbavil

části svého majetku, který měl nebo opominul získat majetkové hodnoty, ač k tomu měl příležitost, je postihováno odpůrcím právem. Odpůrcí právo sleduje za cíl jednak chránit věřitele před dlužníkem a jednak postihnout nepoctivé jednání či chytračení dlužníka na úkor věřitelů. Čím dravější bude hospodářská nepoctivost dlužníka a jeho chytračení na úkor věřitele, tím intenzivnější musí být ochrana věřitele.

17. Podle ust. § 111 insolvenčního zákona jsou přímo ex lege (ze zákona) jednání dlužníka od určitého okamžiku prohlášena za neúčinné bez ohledu na vůli a vědomost smluvních stran. Přitom ust. § 111 mluví o všech úkonech dlužníka, kterými nakládá s majetkovou podstatou a s majetkem, který do ní může náležet, pokud se jedná o podstatné změny ve skladbě, využití nebo určení tohoto majetku anebo o jeho nikoli zanedbatelné zmenšení.
18. Podle ust. § 4 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „ZVZP“) jsou plátcí pojistného zdravotního pojištění - pojištěnci uvedení v § 5, zaměstnavatelé, stát.
19. Podle ust. § 5 odst. 1 ZVZP je pojištěnec plátcem pojistného, pokud je zaměstnancem; za zaměstnance se pro účely zdravotního pojištění považuje fyzická osoba, které plynou nebo by měly plynout příjmy ze závislé činnosti podle zvláštního právního předpisu. Podle ust. § 6 věta první ZVZP je zaměstnavatel plátcem části pojistného za své zaměstnance s výjimkou zaměstnanců, kteří postupují podle § 8 odst. 4.
20. Podle ust. § 8 ZVZP se pojistné platí zdravotní pojišťovně, u které je pojištěnec pojištěn, (dále jen „příslušná zdravotní pojišťovna“). Povinnost platit pojistné vzniká pojištěnci dnem nástupu zaměstnance do zaměstnání [odst. 1 písm.a)]. Povinnost zaměstnavatele platit část pojistného za své zaměstnance vzniká dnem nástupu zaměstnance do zaměstnání (§ 2 odst. 3) a zaniká dnem skončení zaměstnání, s výjimkami stanovenými v § 6. Za den nástupu zaměstnance do zaměstnání se považuje u pracovního poměru včetně pracovního poměru sjednaného podle cizích právních předpisů den, ve kterém zaměstnanec nastoupil do práce, a za den ukončení zaměstnání se považuje den skončení pracovního poměru [odst. 2 písm.a)].
21. Podle ust. § 9 odst. 2 ZVZP pojistné za zaměstnance hradí z jedné třetiny zaměstnanec a ze dvou třetin zaměstnavatel.
22. Podle ust. § 2 ZPVZP výše pojistného činí 13,5 % z vyměřovacího základu za rozhodné období.
23. Podle ust. § 5 ZPVZP zaměstnavatel odvádí část pojistného, které je povinen hradit za své zaměstnance. Současně odvádí i část pojistného, které je povinen hradit zaměstnanec, srážkou z jeho mzdy nebo platu, a to i bez souhlasu zaměstnance (odst. 1). Pojistné podle odstavce 1 se platí za jednotlivé kalendářní měsíce a je splatné od 1. do 20. dne následujícího kalendářního měsíce (odst. 2). Pojistné se odvádí na účet Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky nebo jiné zdravotní pojišťovny provádějící veřejné zdravotní pojištění (dále jen „příslušná zdravotní pojišťovna“), u níž je pojištěnec pojištěn (odst. 3).
24. Povinnost platit pojistné veřejného zdravotního pojištění vzniká ze zákona. Zákon o veřejném zdravotním pojištění rozděluje v ust. § 4 ZVZP plátce pojistného do několika skupin, jsou jimi pojištěnci, které představují dle ust. § 5 odst. 1 ZVZP zaměstnanci, dalšími plátcí jsou

zaměstnavatelé a stát. Všichni plátcí jsou povinni dle ust. § 8 ZVZP platit pojistné zdravotní pojišťovně, u které je pojištěnec pojištěn. Tato povinnost vzniká pojištěnci (zaměstnanci) a zaměstnavateli tohoto zaměstnance dnem nástupu do zaměstnání zaměstnance. Pojistné hradí z jedné třetiny zaměstnanec a ze dvou třetin zaměstnavatel, přičemž celková výše pojistného činí 13,5 % z vyměřovacího základu za rozhodné období podle ust. § 2 ZPVZP. Podle ust. § 5 odst. 1 ZPVZP zaměstnavatel odvádí část pojistného, které je povinen hradit za své zaměstnance a současně odvádí část pojistného, které je povinen hradit zaměstnanec, srážkou z jeho hrubé mzdy nebo platu, a to i bez souhlasu zaměstnance. Zaměstnavatel tak odvádí část pojistného, které je povinen hradit zaměstnanec, srážkou z hrubé mzdy zaměstnance ve výši 4,5 %, představující jednu třetinu z vyměřovacího základu (částka napadená odpůrcí žalobou). Z výše uvedených ustanovení vyplývá, že zákon o veřejném zdravotním pojištění a zákon o pojistném na veřejné zdravotní pojištění rozlišují, kdo má povinnost hradit pojistné, z jakých konkrétních finančních prostředků je pojistné hrazeno a kdo pojistné zdravotní pojišťovně odvádí. Povinnost hradit pojistné má zaměstnanec i zaměstnavatel, přičemž pojistné hrazené zaměstnancem z jeho hrubé mzdy odvádí za zaměstnance zaměstnavatel, a to i bez souhlasu zaměstnance. V předmětné věci byly na účet žalované vyplaceny peněžní prostředky představující pojistné hrazené jednotlivými zaměstnanci ve výši 4,5 % vyměřovacího základu, které bylo strženo zaměstnavatelem z hrubé mzdy zaměstnanců. Zaměstnavatel v tomto případě působí pouze jako „tzv. zúčtovací místo“, ze kterého jsou jednotlivé platby zdravotního pojištění strženy z hrubé mzdy jednotlivých zaměstnanců odvedeny zdravotní pojišťovně. Peněžní prostředky odvedeny dlužníkem na účet žalované nebyly součástí majetkové podstaty dlužníka, ale jednalo se o peněžní prostředky jednotlivých zaměstnanců, z jejichž mzdy bylo pojistné určeno a následně strženo. Lze říci, že samotná pohledávka zdravotní pojišťovny představující pojistné hrazené zaměstnanci prostřednictvím zaměstnavatele jako zúčtovacího místa vznikla pojišťovně za zaměstnanci dlužníka nikoliv za zaměstnavatelem zdejším dlužníkem. Tuto pohledávku žalované za zaměstnanci dlužníka měl dlužník (jako „zúčtovací místo“) pouze strhnout ze mzdy zaměstnanců v odpovídající výši a odvést ji na účet žalované.

25. Předpoklady úspěšné odpůrcí žaloby jsou jednak materiální podmínky odporovatelnosti:
1. Musí se jednat o právní úkony – Odporovat lze jenom právním úkonům, a to právním úkonům platným. Odporovatelným je i dispoziční oprávnění dlužníka o nároku, který dosud nemá. Napadnout lze úkon, kde lze zřetelně rozeznat nabývací titul i nabytí samé (napadnout můžu nejen nabývací titul nebo jenom nabytí samé), rovněž lze napadnout obojí současně. Odporovat lze jednotlivým úkonům, nýbrž i řetězu spojených úkonů (srovnej „Konkurzní právo“ Prof. dr. František Štajgr vydal v květnu 1947 spolek Československých právníků Všehrd);
 2. Musí zde být dán vztah k dlužníkovu majetku – Dispozice s majetkem patří do aktiv majetkové podstaty;
 3. Poškození věřitelů – Odporovatelným právním úkonem byla zmenšena aktiva majetkové podstaty, čímž došlo k poškození věřitelů.

A jednak musejí být splněny formální podmínky odporovatelnosti: 1. Insolvenční vyhláška; 2. Insolvenční řízení; 3. Lhůta.

26. V poměrech projednávané věci má soud za to, že ta část pojistného odpovídající výši 4,5 % z vyměřovacího základu, představující platbu pojistného zdravotního pojištění, kterou zaměstnavatel strhne z hrubé mzdy zaměstnance a následně ji odvede zdravotní pojišťovně, netvoří aktiva patřící do majetkové podstaty dlužníka, když se jedná o část hrubé mzdy

zaměstnance a logicky tedy nemohlo odvody zdravotního pojištění zaměstnance dojít k poškození věřitelů dlužníka.

27. Dlužník odvedením pojistného za zaměstnance nepoškodil žádného svého věřitele ani žádného svého věřitele nezvýhodnil oproti jiným věřitelům, když se nejednalo o majetek patřící do aktiv majetkové podstaty dlužníka.
28. Žalobce argumentuje rozhodnutími Nejvyššího soudu, jejichž závěry se však v poměrech odpůrcí žaloby neuplatní, když z hlediska neúčinných právních úkonů jsou tato rozhodnutí neaplikovatelná. Jednak se v rozhodnutí sp.zn. 29 Cdo 1005/2003 jednalo o žalobu na vyloučení peněžité částky z konkursní podstaty dlužníka (banky), kde se Nejvyšší soud zabýval charakterem peněz jako věci druhově určené, kdy ochranu vlastnického práva k penězům lze vlastníku přiznat pouze, pokud jde o peníze jednotlivě určitelné a rozpoznatelné v majetku toho, kdo je zadržuje. V dalších rozhodnutích sp.zn. 35 Odo 801/2002, 21 Cdo 1219/2006 Nejvyšší soud řešil toliko otázku, kdo je majitelem peněžních prostředků uložených na bankovním účtu, přičemž dospěl k závěru, že je nerozhodné, komu náleží peněžní prostředky na účtu, ale kdo je majitelem účtu, neboť ten má pohledávku z účtu u peněžního ústavu. Výše uvedené závěry Nejvyššího soudu jsou z hlediska odpůrcí žaloby irelevantní, neboť v nyní projednávané věci je podstatné, z jakého titulu byly tyto peněžní prostředky odvedeny na účet žalované.
29. Žalobce se v žalobě dovolával rozhodnutí Vrchního soudu v Praze sp.zn. 102 VSPH 853/2016, 104 VSPH 791/2016. Žalobce se mylí, pokud se dovolává aplikace výše uvedených rozhodnutí Vrchního soudu. Tato rozhodnutí jsou po skutkové stránce odlišná, když se jednalo o dlužníka, jehož úpadek byl řešen konkurzem, pojistné bylo odvedeno, přestože nebyly vyplaceny mzdy a v majetkové podstatě nebyl dostatek finančních prostředků. Vrchní soud v rozhodnutí konstatoval, že „majetková podstata dlužníka zcela zjevně realizaci plateb neumožňovala, neboť pracovní právní nároky dlužnických zaměstnanců zůstaly neuspokojeny v plné výši“ (sp.zn. 102 VSPH 853/2016). V nyní projednávané věci je situace jiná, neboť úpadek dlužníka je řešen reorganizací, dlužník vyplatil svým zaměstnancům mzdy za měsíc duben a zároveň odvedl z hrubé mzdy zaměstnanců pojistné zdravotního pojištění, které jsou povinni hradit zaměstnanci, přičemž majetková podstata tyto odvody umožňovala. Také je třeba zdůraznit, že v případě řešení úpadku dlužníka formou reorganizace je důležité, aby byl zachován chod společnosti (dlužníka), k čemuž bezesporu patří udržení zaměstnanců, kterým musí zaměstnavatel vyplatit mzdy a odvést další platby vyžadované zvláštními právními předpisy.
30. Vrchní soud ve svých rozhodnutích dospěl k závěru, že na právní úkon dlužníka se neuplatní žádná z výjimek ust. § 111 odst. 2 a 3 insolvenčního zákona a dlužník se neodvedením pojistného za své zaměstnance nemůže dopustit trestného činu, pokud majetková podstata neumožňovala vyplacení mzdy zaměstnancům. Vrchní soud se však nezabýval charakterem povinnosti hradit pojistné veřejného zdravotního pojištění, přestože veřejnoprávní předpisy upravující veřejné zdravotní pojištění jasně rozlišují, kdo je povinen hradit pojistné, konkrétně z jakých peněžních prostředků je pojistné hrazeno a kdo toto pojistné zdravotní pojištění odvádí. V projednávané věci došlo zaplacením pojistného ke splnění závazku zaměstnance vůči zdravotní pojišťovně, jenž je pouze plněn prostřednictvím zaměstnavatele, nikoliv k uspokojení pohledávky pojišťovny vůči dlužníkovi. Odvedením předmětného pojistného nedošlo ke zmenšení majetkové podstaty dlužníka a ke zvýhodnění žalované jako věřitele dlužníka.

31. Závěry Vrchního soudu v Praze nelze v projednávané věci aplikovat z důvodu odlišných skutkových okolností případů a skutečnosti, že se Vrchní soud v Praze nezabýval charakterem povinnosti hradit a odvádět pojistné na veřejné zdravotní pojištění.
32. S ohledem na výše uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žalobou napadené právní úkony nejsou neúčinné, když se odvedené finanční prostředky nemohly stát součástí aktiv dlužníka, čímž nemohlo dojít k poškození dlužníkových věřitelů a z toho důvodu žalobu v celém rozsahu zamítnul.
33. Podle ust. § 163 insolvenčního zákona o nákladech incidenčního sporu a jejich náhradě rozhodne insolvenční soud v rozhodnutí o incidenčním sporu, a to podle ustanovení občanského soudního řádu, není-li v tomto zákoně stanoveno jinak. Náhrada nákladů incidenčního sporu je zvláštní pohledávkou, na kterou se nevztahuje § 170 písm. f).
34. Podle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. účastníku, který měl ve věci plný úspěch, přizná soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl.
35. V řízení měla plný úspěch žalovaná a měla by tak právo na náhradu nákladů řízení dle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. Žalovaná se však náhrady nákladů řízení výslovně vzdala, proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15-ti dnů ode dne doručení k Vrchnímu soudu v Olomouci prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí (§ 251 o.s.ř.).

Ostrava 8. února 2018

JUDr. Simona Pittermannová
soudce